

UDC 582.282/582.284:581.9(497.1)=862

PRILOG FLORI GLJIVA OTOČIĆA KOŠLJUNA

Wih Summary in English

BERARD BARČIĆ

(Pula)

Primljeno 02. 10. 1981.

Po prvi put je zabilježeno 111 vrsta viših gljiva. Sve su one ograničene na šumu crnike i crnog jasena (as. *Orno-Quercetum ilicis*) koja na Košljunu, od ukupne površine 68.500 m², zaprema oko 45.000 m². Najveći dio (69,4%) su terestrične, a manji dio (30,6%) su lignikolne.

Uvod

Obrađujući floru i vegetaciju Košljuna (u pripremi je monografija), ustanovio sam da su gljive na Košljunu obilno zastupljene. Smatrao sam uputnim i njih obraditi, tim više što, koliko mi je poznato, dosad još nitko nije obradio floru gljiva ni otoka Krka ni Košljuna. U tu sam svrhu proboravio na Košljunu čitavu jesen 1979, a navraćao sam se i u jesen i u proljeće 1980 i 1981. godine. Rezultate toga istraživanja iznosim u ovom prilogu.

Smještaj i obilježje Košljuna

Košljun se nalazi u puntarskoj uvali na otoku Krku i udaljen je od mjesta Punat oko 800 m zračne crte. Smješten je između 42° 2' sjeverne širine i 14° 37' istočne dužine. Površina mu iznosi 68.500 m². Najviša mu je nadmorska visina 6 m. Geološku podlogu otočića čini kredni vapnenac koji izbija na površinu samo na rubu otočića, inače je pokriven tlom.

Najveći dio otočića (oko 65%) pokriven je bujnom šumom crnike i crnog jasena (as. *Orno-Quercetum ilicis*). Zbog te šume je Zavod za zaštitu prirode u Zagrebu g. 1969. proglasio Košljun specijalnim rezervatom šumske vegetacije.

Osim spomenutih listopadnih elemenata: crnike (*Quercus ilex*) i crnog jasena (*Fraxinus ornus*) u šumi je obilno prisutan i lovor (*Laurus*

nobilis), ponegdje hrast medunac (*Quercus pubescens*), žestil (*Acer monspessulanum*), klen (*Acer campestre*) i neki grmovi drugih listopadnih elemenata.

Od četinjača (*Coniferae*) na nekim je mjestima obilno zastupljen alepski bor (*Pinus halepensis*). Crni bor (*P. nigra*), sa svojih dvadesetak primjeraka, ograničen je na sjeveroistočnu stranu otočića. Ima nekoliko primjeraka pinije (*P. pinea*), cedra (*Cedrus libani*), čempresa (*Cupressus sempervirens*) i tuje (*Thuja orientalis*). Sve su ove vrste sadene. Kao grm dosta je prisutna i borovica ili smrika (*Juniperus oxycedrus*).

Tlo šume, u najvećem dijelu, bogato je humusom. Na prorijedenim mjestima, posebno sa sjeveroistočne strane, ima čistina i nešto travnjaka. Na nekim mjestima tlo je bogato mahovinama.

Sistematiku gljiva proveo sam po Jahnu (1979) i Moseru (1978). Kod sistematike reda *Aphylllophorales* služio sam se i Domańskim (1974—1975). U nekim slučajevima držao sam se starije razdiobe s obzirom na porodice, jer se u podjeli ne slažu ni svi noviji autori, pa sam porodice uzimao u širem smislu (*sensu lato*). Sistematiku reda *Gasterales* proveo sam po Haas i Gossner (1975), a pri izradi ovoga priloga poslužili su mi i mikološki radovi nekih drugih autora ((Blagajić 1931, Focht 1979, Grom 1979, Loquin et Cortin 1978, Mezzena 1976, Romagnesi 1977, Svrček i Kubička 1979).

Popis gljiva

ASCOMYCETES

Discales (Pezizales)

Pezizaceae	našao u mjesecu
<i>Peziza micropus</i> Pers. ex Fr., na trulom drvu crnike	X
Helvellaceae	
<i>Helvella crispa</i> (Scop.) Fr., dosta česta	X—XI

BASIDIOMYCETES

Aphylllophorales s. lato

Hydnaceae	
<i>Hydnum repandum</i> L. ex F., vrlo česta: u hrpama i pojedinačno u šumi i uz rub šume	IX—XII
<i>Steccherinum ochraceum</i> (Pers. ex Fr.) S. F. Gray, na grančici crnike	IX
Clavulinaceae	
<i>Clavulina cinerea</i> (Fr.) Schroet, na trulom lišću	X—XI
<i>C. cristata</i> (Fr.) Schroet, na trulom lišću vlažna mjesta	X—XI
Cantharellaceae	
<i>Cantharellus cibarius</i> L. ex Fr., dosta čest	IX—XI
Sparassidaceae	
<i>Sparassis laminosa</i> Fr. na drvu crnike	X—XI

Stereaceae

- Stereum hirsutum* (Wild. ex Fr.) S. F. Gray, na grani crnike i lovora V, IX—XI
S. gausapatum (Fr.) Fr., na truloj grani crnike IX

Ganodermataceae

- Ganoderma lucidum* (Leyss. ex Fr.) Karst., na deblu crnike X—XI
G. applanatum (Pers. ex S. F. Gray) Pat., na deblu crnike XI

Corticaceae

- Byssomerulius corium* (Fr.) Parm., na grani crnike X—XI
Radulomyces molaris (Bull. ex Fr.) M. P. Christ. na grani crnike X—XI

Hymenochaetaceae

- Phellinus robustus* (P. Karst.) Bourd., na stablu crnike X
Inonotus cuticularis (Bull. ex Fr.) P. Karst., na stablu crnike X

Schizophyllaceae

- Schizyphyllum commune* Fr., na grani crnike XI

Polyporaceae

- Bjerkandera adusta* (Willd. ex Fr.) P. Karst., na panjju crnike V
Trametes versicolor (L. ex Fr.) Pilát, na grani crnike IX—XII
T. hirsuta (Wulf. ex Fr.) Pilát, na grani crnike IX—XI
Lenzites betulina (L. ex Fr.) Fr., na panju crnike V
Heterobasidion annosus (Fr.) Bres., na grani bora X
Gloeoporus dichrous (Fr.) Bres., na grani crnike V, XI
Funalia gallica (Fr.) Bond. et Sing., na grani crnike XI,
Dichomitus campestris (Quél.) Dom. et Orl., na crniki V, X—XI
Daedalea quercina (L.) ex Fr., na panju crnike XI
Gloeophyllum trabeum (Fr.) Murr., na gredici jele V
Hirschioporus fuscoviolaceus (Ehrenb. ex Fr.) Donk., na grani bora X

Boletales

Boletaceae

- Gyroporus castaneus* (Bull. ex Fr.) Quél. XI
Suillus luteus (L. ex Fr.) S. F. Gray, ispod bora X—XI
Xerocomus chrysenteron (Bull. ex St. Amans) Quél. X—XI
X. subtomentosus (L. ex Fr.) Quél. IX—X
Boletus queletii Schulz. X—XI
B. luridus Schff. ex Fr., na čistinama V, IX
Boletus regius Krbh., dosta čest na čistinama X—XI
Leccinum griseum (Quél.) Sing., samo 1 primjerak X
L. scabrum (Bull. ex Fr.) S. F. Gray, samo 1 primjerak XI

Paxillaceae

- Hygrophoropsis aurantiaca* (Wulf. ex Fr.) R. Mre. X—XI
Omphalotus olearius (DC. ex Fr.) Sing., samo jedan
 primjerak nasuprot groblju XI

Agaricales

Hygrophoraceae

- Hygrophorus dichrous* Kühn et Romagn., dosta čest X—XI
Hygrocybe citrina (Rea) Lge., na čistinama XI
H. nigrescens (Quél.) Kühn, rijetka XI—XII
H. punicea (Fr.) Kummer, rijetka XI
Hygrophorus dichrous Kühn et Romagn., dosta čest X—XI

Tricholomataceae

- Laccaria amethystina* (Bolt. ex Hooker) Murr. dosta
 česta na trulom lišću IX—XI
L. laccata (Scop. ex Fr.) Bk., dosta česta X—XII
Clitocybe gigantea Fr. ex Sow., rijetka X
C. geotropa (Bull. ex Fr.) Quél., u srednjem dijelu vrlo
 obilna u skupinama X—XI
C. gibba (Pers. ex Fr.) Kummer, česta IX—XI
C. nebularis (Batsch. ex Fr.) Kummer X—XII
C. dealbata (Sow. ex Fr.) Kummer, česta XI—XII
C. bicolor (Pers.) Lge., dosta česta X—XI
Tricholoma albobrunneum (Pers. ex Fr.) Kummer,
 ispod bora XI
T. sulphureum (Bull. ex Fr.) Kummer, vrlo obilna
 nasuprot groblju, drugdje rijedja X—XII
T. portentosum (Fr.) Quél., vrlo obilno u skupinama
 pod cedrom na Kalvariji X—XI
T. album (Schff. ex Fr.) Quél., česta X—XI
T. terreum (Schff. ex Fr.) Kummer, česta X—XI
Armillariella mellea (Vahl. ex Fr.) Karst., na travnjaku
 uz rub šume X—XI
A. tabescens (Scop. ex Fr.) Sing. XI
Lyophyllum decastes (Fr.) Sing. X—XI
Melanoleuca strictipes (Karst.) Murr. X—XI
M. melaleuca (Pers. ex Fr.) Mre., dosta česta X
Collybia marasmioides (Britz.) Brsky et Stangl, dosta
 česta X—XI
C. dryophila (Bull. ex Fr.) Kummer, vrlo obilna X—XI
C. maculata (A. et S. ex Fr.) Kummer, obilna X—XII
Hohenbuehelia petaloides (Bull. ex Fr.) Schultz našao
 samo jedan primjerak XII
Oudemansiella radicata (Reihan ex Fr.) Sing., rijetka X—XI
Mycena galopoda (Pers. ex Fr.) Kummer, česta na
 trulom lišću i grančicama crnike XI—XII

<i>M. pelianthina</i> (Fr.) Quél., na trulom lišću i grančicama crnike	X—XII
<i>Flammulina velutipes</i> (Curt. ex Fr.) Sing., na trulim grančicama crnike	V i X
Entolomataceae	
<i>Entoloma sinuatum</i> (Bull. ex Fr.) Kummer	X—XI
<i>E. rhodopolium</i> (Fr.) Kummer	XI—XII
<i>E. lividoalbum</i> (Kühn. et Romagn.) Mos.	XI
Amanitaceae	
<i>Amanita pantherina</i> (DC. ex Fr.) Secr., obilna	X—XI
<i>A. gemmata</i> (Fr.) Gill., travnjak prema Prnibi, uz rub šume	X—XI
<i>A. citrina</i> S. F. Gray	X—XI
<i>A. lividopallescens</i> Gill.	X
<i>A. vaginata</i> (Bull. ex Fr.) Quél.	X
Agaricaceae	
<i>Agaricus placomyces</i> Peck, iza kapelice Porodenja	X—XI
<i>Lepiota aspera</i> (Pers. in Hoffm. ex Fr.) Quél.	XI
<i>L. helveola</i> Bres., na čistini	X
<i>Leucoagaricus pudicus</i> (Bull.), na travnjaku ispod cedra na Kalvariji	X
Coprinaceae	
<i>Coprinus micaceus</i> (Bull. ex Fr.) Fr., na panjevima crnike	X—XI
<i>Panaeolus sphinctrinus</i> (Fr.) Quél., na kravljivoj balegi u šumi	XI—XII
<i>Psathyrella candolleana</i> (Fr.) Mre., na trulom lišću crnike	XI—XII
<i>P. velutina</i> (Pers. ex Fr.) Sing., dosta česta i u šumi i uz rub šume	X—XI
Bolbitiaceae	
<i>Agrocybe praecox</i> (Pers. ex Fr.) Fay, na čistinama u šumi	V
Strophariaceae	
<i>Pholiota gummosa</i> (Lasch.) Sing., na trulom granju crnike	XI—XII
<i>Hypholoma fasciculare</i> (Huds. ex Fr.) Donk., na panju crnike	X
Crepidotaceae	
<i>Crepidotus variabilis</i> (Pers. ex Fr.) Kummer, na grančici crnike	X
Cortinariaceae	
<i>Inocybe squamata</i> Lge., česta	X
<i>I. pyriodora</i> (Pers. ex Fr.) Quél.	XI
<i>I. asterospora</i> Quél., česta, u šumi i uz rub	X—XI

<i>Hebeloma crustuliforme</i> (Bull. ex Fr.) Quél., u skupinama u šumi i rub šume	IX—XI
<i>H. sinapizans</i> (Paulet ex Fr.) Gill., vrlo obilna: pojedinačno i u skupinama u šumi i uz rub	IX—XI
<i>Cortinarius sodagnitus</i> R. Hry.	X—XI

Russulales

Russulaceae

<i>Russula cyanoxantha</i> Schff. ex Fr.	X—XI
<i>R. xerampelina</i> (Schff. ex Secr.) Fr., sensu lato	XI
<i>Lactarius vellereus</i> (Fr.) Fr., rijedak	X—XI
<i>L. deliciosus</i> Fr., ispod bora	XI
<i>L. chrysorrheus</i> Fr.	XI
<i>L. camphoratus</i> (Bull. ex Fr.) Fr.	X—XI

Pleurotaceae

<i>Pleurotus ostreatus</i> var <i>pulmonarius</i> Fr., na deblu crnike, našao samo jedan primj.	X
---	---

Gasterales

Sclerodermataceae

<i>Scleroderma aurantium</i> (L.) ex Pers.	X—XI
<i>S. verrucosum</i> Pers.	XI

Lycoperdaceae

<i>Calvatia excipuliformis</i> (Pers.) Pers.	X
<i>Lycoperdon perlatum</i> Pers., dosta čest	X—XI
<i>L. echinatum</i> Pers., u šumi i uz puteljke	X
<i>Bovista nigrescens</i> Pers., u šumi i uz rub šume	X

Clathraceae

<i>Clathrus ruber</i> Mich. ex Fr.	X—XI
------------------------------------	------

Tremellales

Tremellaceae

<i>Sebacina incrustans</i> (Pers. ex Fr.) Tul., na travi, travnjak uz rub šume nasuprot Prnibi, našao samo jedan primjerak	X
--	---

Zaključak

Kako se vidi iz iznesenog popisa, na površini od oko 45.000 m² na o. Košljunu, našao sam 111 vrsta viših gljiva. Sve su one zabilježene po prvi put za taj otočić, a ograničene su na područje šume i njezin rub. Ukoliko se u popisu izričito drugačije ne spominje, vrste su vezane za listopadnu šumu. Od spomenutog broja terestičnih ima 77 (69,4%) a lignikolnih 34 (30,6%) vrsta. Od lignikolnih vrsta 31 (91,2%) raste na listopadnom drveću a samo 3 (8,8%) vrste na četinjačama.

Ovdje srdačno zahvaljujem Dr. Milici Tortić koja mi je mnogo bila pri ruci i savjetom i kod određivanja nekih vrsta.

Literatura

- Blagajić, K., 1931: Gljive naših krajeva. Zagreb.
 Domański, S., 1974—1975: Mała flora grzybów. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa—Kraków.
 Focht, I., 1979: Gljive Jugoslavije. Beograd.
 Grom, J., 1979: Naše gobe. Kranj.
 Haas, H., G. Gossner, 1975: Pilze Mitteleuropas. Stuttgart.
 Jahn, H., 1979: Pilze die an Holz wachsen. Busse.
 Locquin et Cortin, 1978: Champignons commestibles et veneneux. Paris.
 Mezzena, R., 1976: Funghi del Carso. Trieste.
 Moser, M., 1978: Die Röhrlinge und Blätterpilze (Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulaes). Stuttgart — New York.
 Romagnesi, H., 1977: Champignons d'Europe, I—II. Paris.
 Svrček, M., Kubička, J., 1979: Die Pilze Mitteleuropas. Der Kosmos-Pilzfürher. Stuttgart.

SUMMARY

CONTRIBUTION TO THE MYCOFLORA OF THE ISLET OF KOŠLJUN

Berard Barčić

(Pula)

The island of Krk belongs to Kvarner islands situated in the large gulf between the Istrian Peninsula and the Croatian Littoral. Punat is situated on the island of Krk in a well protected Bay. In the middle of the Bay there is a tiny island Košljun. The total area is 68.500 m². Ca. 65% of it is covered by forest of holm oak and ash (as. *Orno-Quercetum ilicis*). Deciduous trees predominate in the forest, especially holm oak (*Quercus ilex*), ash (*Fraxinus ornus*) and laurel (*Laurus nobilis*). In places there are conifers (*Pinus halepensis*, *P. nigra*, *P. pinea*, *Cupressus sempervirens*, *Cedrus libani*, *Thuja orientalis*).

Instigating the vegetation of Košljun, the author has found a number of fungi. Nobody seems to have dealt so far with the flora of fungi on the island of Krk or the islet of Košljun. This is the first time that 111 species of fungi, classified into 30 families have been listed. They are all limited to woods and their margins.

The majority of fungi recorded are terricolous (69.4%), and the others are lignicolous (30.6%). Most of the lignicolous fungi found grew on deciduous trees (91.2%), only a small number (8.8%) on conifers.

Fra Berard Ante Barčić
 Sarajevska 2
 YU-52000 Pula (Jugoslavija)